

מספורי המגיד

"בומרנג"

המעגל השלישי – בעין הסערה

דרמה מדהימה עם מסר חד מאד!

פרק מ"ב (פרק צ"ד) "לדעת להלך על חבל דק"

איך מטפלים באדם שעובד באורח לא קונבנציונלי?

הפעם אנו מתמקדים בחלק של שלומי ציער שבגלגולו הקודם נקרא שלום צימר ומפרטים את הפרשה שלו עם דודי.

לשלומי יש חשבון ארוך מאד עם דודי סטוויצקי עוד מימות היותם בישיבה. לשלומי שנקרא בעברו שלום הייתה קנאה עזה שהוסתרה בכוונה לשם שמים. דודי בחר צעיר אבל עילוי גדול התקדם בישיבה מעבר ל"עלטערער בוחר" סטנדרטי. הוא קודם על ידי הישיבה להיות כעין סוג משיב לבחורים צעירים, הותנה עמו תנאי כפול שיעשה זאת בחכמה ולא יבליט את עצמו כדי שלא לגרום לחלישות הדעת לצוות הר"מים, הבעיה של דודי שהוא בעל מרץ עז ורצון לבלוט ובלי כוונות רעות התחרה עם צוות הישיבה, שלומי קינא את קנאתם כביכול.

(הסיבה האמיתית, קנאה פשוטה על כך שלא בחרו אותו להיות משיב, הוא אחז את עצמו כגאון כפול שמונה כלפי דודי ואם דודי כ"ש שהוא ראוי להיות משיב)

שלומי ניגש לשאול את דודי פשט ברעק"א, דודי הבהיר לו היטב, אבל שלומי שבא בכוונה לקנטר דחה את הפשט והעלה "בוקי סריקי" כדי לדחות העיקר להראות שהוא לא מבין את הרעק"א. דודי הגן על דבריו והבהיר לשלומי שרעק"א הוא לא פרטנר לעשות עליו קושיות ותירוצים כי הוא גבוה מעל גבוה. הויכוח התעצם ושלומי פגע בדודי בעומק הלב זה גרם שדודי לא עבר על כך בשתיקה, הוא סיפר לחבריו על הפגיעה והחברים לימדו את שלומי מה זה לפגוע באחד והמיוחד בבחורי הישיבה.

מספורי המגיד

אלא שאצל שלומי הדברים הולכים אחרת, אוי ואבוי למי שפוגע בו אישית, הוא יצא למסע נקמה כנגד דודי והוציא עליו בהמשך שם רע כי הוא נוטה למות בעקבות מחלה קצרה שהייתה לו (דלקת ריאות שכלל אישפוז בבית חולים) הוא עשה זאת באומנות נפלאה שגרמה שהשם רע נקלט ומאז ירד קרנו של דודי ושום שידוך נורמלי לא הגיע, לבסוף בחסדי שמים הצליח להשתדך עם צילה אבני גאונית מיוחדת שנהייתה בעלת תשובה ועמה הקים את הבית, אלא שנמנע מהם פרי בטן מספר שנים, עד שנאלצו לנסוע לדרום אפריקה לסדרת טיפולים שהביאה לעול אדיר של חובות.

דודי נאלץ כדי להשיב את החובות, להיות חזן בקהילת נר תמיד ששילמה לו בעין יפה, אלא שלרוע מזלו נתקל שוב בשלומי שלום צימר שהפך להיות בן הקהילה לאחר שהשתדך עם בתו של החרשתן העשיר לוקה ברונפמן, מרגע שגילה שהשונא שלו בא למקום ועוד עושה חייל כשמכתירים אותו לקנטור (חזן) הטוב ביותר בעולם, התלקחה בו שוב שלהבת השנאה והוא לא שוקט לרגע, השנאה שלו מביאה אותו לעשות דברים נוראים, הוא מתמסר לחבורת פשע שעוסקת בהלבנת הון תמורת הבטחה שלהם שימציאו לידין את הפרוטוקולים של נר תמיד דרכם ימצא את המעילה אותה ביצע פסח שולביץ הפטרון של דודי ולגרום להדחתו ובכך גם לסתום את הגולל על כהונתו של דודי, אלא שהסיפור מסתבך מאד, הוא החל לבצע חריגות נוראות ביותר בחיי המשפחה מה שגורם שקריינדי אשתו רוצה ממנו גט, הפרק יעסוק בדרכים איך ניתן להוציא ממנו זאת, גם אם הדבר בכלל אפשרי.

~~~~~

יומיים תמימים עייף ר' יוסף דוואק את לוקה הגביר הגאה, אין לו אצלו שום התחשבות והנחות, הוא עובד לפי לוח זמנים שלו, מי שצריך אותו יתאים את עצמו אליו, למי שלא מתאים אין בעיה, ישנם עוד אנשים בתחום שלו, הוא לא חי על חשבון של מישהו, רק על הבורא יתבך.

מספורי המגיד

המזכיר שלו היה בנו בכורו ר' שאול שהיה ממיין לו את הממתינים בתור, שאול זה היה דוגמת אביו ואף יותר ממנו, יצור נוקשה מאד שלא עושה פרוטקציות לאיש, הוא אפילו לא מנסה לעשות רושם כאילו הוא מקשיב לפניה.

"יש כאן תור ארוך של ממתינים שנרשמו זמן רב לפניך" הוא הסביר את מערכת הכללים ללוקה הגביר הגאה בחדות.

"כאן אין מקום לייחוס וגבירים, אלא סדר הוא סדר, מי שהגיע ראשון נענה ראשון, עליך להבין שלא יעקפו איש עבודך, אפילו שבאת מלוס אנג'לס, התור ישמר לך בקפידה, אתה יכול לעשות בזמנך הפנוי ככל הנראה בעיניך, כשיגיע זמנך יזעיקוך חצי שעה לפני כן, כדי שתוכל להתארגן ולהגיע בזמן".

לוקה התעייף מהיחס המשפיל, הוא רגיל שבכל מקום נוהגים בו ביחס כבוד ומקדימים אותו תמיד בראש, כנהוג עוד בזמן הקדמונים ז"ל שמכבדים את העשירים בשל עושרם, כי לא לחינם העניק להם הקב"ה את הממון, כנראה שהם גזברים ראויים.

אבל אצל אותו מגשר שמפליאים את כישוריו שבמקומות שאיש לא ניסה להצליח הוא הראה פלאות, יש כללים אחרים לחלוטין, אין שום העדפות ולא ניכר שוע בפני דל, כולם מקבלים יחס שווה, אולי רק כך כולם באים אליו כמו טאטעלך (ילדים כנועים) ולא מערימים קשיים בהסדרים שמציע.

יומיים שלמים עברו על לוקה האומלל שנאלץ לשובות במנהטן באכסניה סמוכה למקום עד שיקרא אל המלך, כשהגיע תורו חש עצמו כבר עייף וסחוט, אבל אזר את שארית כוחותיו להיכנס אל היועץ רב המעללים.

כשנכנס למשרדו ראה אדם בעל חזות פשוטה ביותר, הוא לא משדר עוצמה כפי שחשב עליו, מראהו סביר ביותר, לא שונה מכל יהודי סטנדרטי ביותר שהוא מכיר, אולי אף לא יותר מאחד מהספסל האחרון ביותר בכל בית כנסת רגיל.

הוא היה נבון מהמראה הראשון, הוא שיער לעצמו שכאשר יפגוש את בעל עקרונות הברזל שאינו מכופף הנהגה אחת בשל גביר, יהיה מי שלא יהיה, יבחין באיש בעל תעצומות שרק מראהו לבד אומר את הכל... אבל כנראה שלא המראה העיקר.

ר' יוסף שאל את לוקה פרטים על הנושא שמטריד אותו, לוקה סיפור לו בנשימה עצורה את כל מסכת התלאות שבתו עוברת עם שלומי מהיום הראשון לנישואין, יוסף הקשיב בעיניים עצומות מרוב ריכוז ולא קטע אותו אפילו בהגיג אחד, אך רשם לעצמו על גבי פנקס זעיר סימנים קצרים כראשי פרקים לעצמו, מלבדו איש לא יכול להבין מילה אחת מהמילים המשוונות שכתב, נראה שיש לו כתב סתרים איתו הוא משתמש ורק הוא בקי בכל מונח, כך שאיש לא יוכל לנסות לפענח את כתב הסתרים.

לאחר שגולל את כל פרשת חייה של קריינדי החל להעיר את הערותיו בקצרה, בינתיים הסתפק בהערות ראשוניות.

מספורי המגיד

א האם שמעת פעם לפני שהתעסקת בשידוך, מה זו **תסמונת אספרגר?**

ב באיזה מצב הייתה בתך שעה שדיברת לה את השידוך?

הוא סימן שכרגע די לו בשתי ההערות שהעיר.

לוקה הגיב שלא היה לו מושג כל שהוא על תסמונת אספרגר, הוא בירר מלמעלה על שלומי שנקרא בשעתו שלום צימר מי הוא ומה טיבו, כל הנשאלים אמרו לו שמדובר בגאון מליגה ראשונה, איש לא יכול להתחרות איתו בשום פרט, הם אמנם ציינו שיש לו שיגעונות רבים, אבל איש מהם לא אמר שהוא אינו מסוגל להסתדר בחברה, אדרבה הוא מוברג בחברה, יש לו חברים רבים וכולם יוצאים מהכלים, איך לשבח את ידיעותיו הרבות בכל שטח שהוא.

"ביררת על מידות? הרי אתה יודע שכישרונות זה לא סוף החיים, בעל זה לא חברותא ללימוד אלא שותף נאמן בחיים, האם פרט כה חשוב עמד בראש מעייניך בבירורים?"

"ודאי שביררתי" שיקר לוקה בבלי למצמץ, הוא פחד לספר כי רצה לחתן את בתו בכל מחיר, כה אחוז היה בסיוט שהיא תישאר בודדה ולאחר ה-120 שלהם תהיה בודדה ונכה, אם בכלל תאריך ימים עד אז.

"ומה אמרו לך?" שואל ר' יוסף בלי להרפות.

"אמרו לי שהוא סטנדרטי ככל הבחורים בישיבה, לא ציינו מעלות מיוחדות, אבל לא סיפרו על שום חסרונות" התפתל לוקה כשחש שר' יוסף מתחיל להפשיט אותו עירום.

"יש לי עוד שאלה לפני שאני רוצה להמשיך בסדרת השאלות שהצבתי, למה להרחיק נדוד עד ארץ ישראל, בחור אמריקאי לא מתאים יותר?"

"שאלה נכונה אבל בדיוק הייתי בארץ ישראל ומישהו זרק לי את השידוך הזה, לא חשבתי לרגע שקריינדי לא תסתדר עם האופי הישראלי".

"הבנתי עכשיו אשוב ברשותך לנושא הקודם, כפי שאתה מתאר, שלומי הוא בחור מעולה, למה חשבת שירצה להשתדך עמך?"

"כי אני גביר אדיר הכסף שלי קונה כל אחד". השיב לוקה בארשת חשיבות.

"תהיה כנה עימי, איש לא ציין לך שיש לו איזשהו לקות מסוימת, לא יתכן שאחרי כל כך הרבה בירורים שעושים על בחור בפרט שהוא מארץ זרה שלא דשת בנושא היטב לפני שאתה מציע לו את בתך, לא יתכן שלא עלית על פרט זה". קבע ר' יוסף עובדות בפני לוקה בתור מציאות ברורה ואיתנה.

"לא איש לא ציין לי שיש לו בעיה כזו חשבתי שהוא בחור רגיל שברגילים רק אחרי החתונה כשהתחילו החריקות התחלתי להיודע שהוא לוקה במחלה כזו" לוקה הצדיק טבל בנהר דינור כשהחליט לשקר כמעט בכל פרט, מרוב בושה.

מספורי המגיד

"זאת אומרת שבטוח היית שהחיסרון היחיד שיש לו שהוא ישראלי ולא אמריקאי?" צמצם ר' יוסף את עיניו כשהוא נוקב אותו במבט חד ביותר.

"אממ לא חשבתי שהוא ממש הבחור הכי רגיל, אממ הייתה לי סיבה לקחת גם בחור לא כל כך רגיל, כפי שאסביר לך בהמשך" השיב לוקה הפעם יותר בכנות.

"מה חשבת על תופעת אספרגר מה היא בדיוק, הרי מן הסתם ציינו לך שהוא חולה בכזו מחלה, לא שאלת את עצמך ראשית דבר לברר אצל מומחים טיב תופעה זו?"

לוקה הבין שר' יוסף לא קנה את הבלוף שלו שלא ידע כלום, הוא אמר לו מפורשות שהייתה לו ידיעה עוד לפני החתונה וזו לא ידיעה של לאחר מעשה.

לוקה החל להחליף צבעים כזיקית, הוא הודה שבאמת ידע משהו אבל ניסה להמעיט בבראך שיצר במו ידיו, הוא ניסה שוב לשקר לו כי לא שמע שיש בעיה עם שם כזה, רק שאמרו לו שהוא "א'מאדנער מענטש" אדם מוזר מאד.

"אם הייתה קרייני כלילת המעלות לא הייתי ניגש לשידוך הזה בשום פנים ואופן, אבל מה לעשות יש לה פגם לא פשוט שמונע ממנה להשתדך עם בחור סטנדרטי". הגיב חנוק מבושה על שהוא מפשיט אותו עירום ועריה.

"אפשר לדעת מה באמת הפגם שיש לבתך שאתה לא בורר את מקחך ולוקח גם בחור שאומרים עליו בפה מלא שהוא מוזר, אתה יודע שהמילה 'מוזר' היא מילה רחבה ביותר, היא כוללת אלף ואחד מושגים בתוכה, על מה ולמה מיהרת לעשות שידוך כזה?"

לוקה היה חייב להשיל סופית את מסכת השקרים מעליו ולדבר גלויות.

הוא סיפר לר' יוסף על בתו קריינדי שכבר מילדותה סובלת ממחלה לא קלה שהייתה מפריעה לתפקודה מפעם לפעם, אך לאחר כמה ימים הייתה חולפת כפי שבאה, אך ריבוי ההתקפות הביא אותו לברר את הנושא לעומק. תוך כדי טיפולים הגיע למומחה גדול בתחום הדי אן אי שעשה לה בדיקות מקיפות ביותר, הוא גילה אצלה גן פגום שבכוחו לחולל בגופה את המחלה שנקראת "טרשת נפוצה" מחלה קשה ביותר שפוגעת בכל האברים החיוניים ביותר של הגוף עד שמוציאה אותו מידי תפקוד.

אותו מומחה אמר שהסיכוי שלא תחלה בו שואף כמעט לאפס, השאלה רק באיזה שלב מהחיים תתקוף אותה, יתכן שזה יקרה בשנות השלושים, אך יתכן שתמשוך עד אמצע שנות הארבעים, עד אז היא תהיה אשה רגילה כמעט לחלוטין, אבל כשהמחלה תתקוף אותה או אז היא תגיע למצב של חוסר תפקוד מוחלט.

"כשנודע לי על כך הייתי במשבר עצום, מה עושים כשתגיע קריינדי לפרקה, חשבתי שאי אפשר להשיא אותה לבחור רגיל כי זה יהיה ממש מקח טעות, לכן עלי להתפשר ולקחת אחד שהוא בעל חיסרון מסוים שניתן לחיות עם זה". הסביר כמעט בתהנצלות.

מספורי המגיד

"חסר מחלות שאפשר לקחת בלי להסתבך? יש את הלוקים ב"סוכרת נעורים" או באסטמה-קצרת, מחלות לא קלות אבל אנשים נסבלים ביותר, למה לקחת אדם משונה ביותר שאי אפשר לדעת אם אפשר לחיות איתו?" באה שוב שאלה פוגענית מכיוונו של ר' יוסף חסר המעצורים. הוא פשוט לא נותן לו רגע של חסד.

לוקה נושך את שפתיו הברנניות וממעיט בידיעה שהייתה לו על שלומי, הוא חשב שלהפך שלומי בחור שלא זקוק לרפואות קשות שגם עלולות לעבור בתורשה לילדים, משום מה נראתה לו הבעיה שלו כהרע במיעוטו.

לפיכך כשבאו אליו הצעות של פגמים שונים שהפריעו לו לא התייחס אליהן. אך כשהגיעה ההצעה עם שלומי חשב שיש על מה לדבר, שלומי הוא הרע במיעוטו, לו יש בעיה לא קלה שתמנע ממנו לעשות שידוך רגיל ולקריינדי יש מחלה לא פשוטה.

לוקה הודה כעת בפניו שאת הטעות עשה על דעת עצמו בלי להתייעץ עם איש.

"לא התייעצתי מספיק עם אנשים חכמים, אחזתי מאד מהדעה שלי שמצליחה בכל תחום בביזנס, אז היא גם מוצלחת בנושאים כאלו. על דעת עצמי החלטתי שאפשר להניח יסוד לבית כזה, קריינדי תצליח בשנים שנותרו לה עדיין כשהיא בתפקוד רגיל, להקים בית טוב עם שניים או שלושה ילדים שהאחריות לגידולם תיפול עלי ועל אשתי. הבעל יעזור לי בחינוך ובחסדי השי"ת ישאר ממנה שם ושארית.

אבל כעת אני רואה שטעיתי מאד, קריינדי הצליחה להביא עמו ארבעה ילדים כשהיא מחנכת אותם מא' עד ת', אבל אותו שלומי הוא לא אדם שאפשר לבנות עמו בית.

כבר בשבוע שאחרי הנישואין החלו החריקות, הוא פתח פה גדול על בתי הצנועה והענווה שנבהלה מאד, למזלה של קריינדי, ה' חנן אותה בבינה יתירה, היא חריפת שכל מאד ויודעת לקיים את הפסוק "ענה לאויל כאיוולתו" הא ענתה לו בחריפות עצומה כשהיה צריך, בדרך כלל לא נגררה לוויכוחים, היא שמרה על רוחה כל עוד הדבר היה ניתן, אבל כששלומי עבר את הגבולות הראתה לו את הכיוון, על כל "שטאך" (עקיצה) קיבל כפול שמונה, כשכל אחת מהן מגיעה עד לשיתין.

כששלומי החל לפתע לקבל מענה חריף מאד התבלבל מאד, הוא לא היה רגיל שמישהו מסוגל להתגונן מולו, תקופה מסוימת חסם את פיו, אבל עוברים שבועיים שלושה נוספים והוא שב לסורו, כנראה ששתיקה ארוכה כזו הייתה כבר מעבר לסף הקיבולת שלו, הוא שוב הסתער עליה במילים קשות מאד ופצע את לבה לחלוטין.

קריינדי ידעה להתמודד משך תקופה ארוכה עם המזל הרע שלה, כבת טובה ומחונכת לא רצתה לשבור אותנו, היא שיחקה את המשחק שהיא מרוצה, הכל טוב ונעים ממש על זה נאמר "כשושנה בין החוחים".

ברוב איוולתנו חשבנו "אלעס איז וואויל און פייך" הכל טוב ויפה מאד, שלומי הולך כל יום לכולל, הוא אמנם לומד רק עם עצמו, אך הסיבה לכך פשוטה, הוא לא יודע כל כך

מספורי המגיד

טוב אנגלית, למרות היותו מחונן בכל המעלות של האינטליגנציה, רכישת שפות כנראה לא נמנתה ביניהם. אידיש ועברית אותן דיבר איש מהכולל לא ידע, לפיכך נאלץ ללמוד עם עצמו, אבל הוא למד בשקידה רבה מאד, כך לא נחשפנו לתופעה של "יצור לא אנושי" לחלוטין.

באותם ימים כתב פנקסים שלמים מלאים בחידושי תורה במהירות האור ממש, כמעט כל יומיים התחיל מחברת חדשה, הוא היה מראה לי אותם ואני הייתי גאה בבחירה שלי, הבנתי היטב בלימוד, המושגים של "לומדעס" לא היו זרים לי, אני עצמי הייתי בעבר בחור ישיבה ואבדך כולל משך שנים ונשארה בידי הגרסא, הייתי מרוצה מאד ב"ה יש לי חתן תלמיד חכם משכמו ומעלה. קיבלתי סחורה מצוינת עבור בתי שהיא לא עלינו פגומה והכל טוב ויפה.

עד שקריינדי לא הייתה בהיריון עם הבן הבכור שימי הצליחה יפה עם המשחק, כלפי חוץ שידרה שהיא מאושרת שהקימה בית ויש לה המשך, היא לא המציאה סיפורים עד כמה שטוב לה כי לא בנויה לשקרים, אבל הפגינה שביעות רצון שאמר את הכל.

אבל כשהייתה בתקופת ההיריון כשהייתה צריכה את עזרתו, החלו החריקות. שלומי לא הושיט אפילו את האצבע הקטנה ביותר לעזרה בבית, הוא היה מרוצה מאד מעצמו, הוא מעמיד בית בישראל ככל גוברין יהודאין, אבל זה שהוא צריך לעזור לאשתו שחלשה בתקופה ההיא וצריכה להמון תמיכה פיזית ורגשית, את זה איש לא לימד אותו, כנראה שלא היה לו מדריך חתנים שיידע אותו את המינימום, אני כועס מאד על אביו שהוא אב"ד חשוב בירושלים שלא עשה כלום בעניין, איך שולחים בן להקים בית בלי הדרכה מינימלית? זה הרי פשע שלא יסולח!"

"אז מתי נודע לך שיש לו לקות שקוראים לה אספרגר, מי החכים אותך במושג הזה?" משחק שוב ר' יוסף את המשחק, בודק את לוקה לעומק.

לוקה נבון, כיון שהיה עסוק בלשפוף לא התכוון לשאלה, הוא גמגם שכאשר החל להבין שיש לשלומי בעיה באישיות שלו, החל לברר עליו מחדש בישיבה ובין השכנים, הפעם דאג לעשות חקירה מקיפה, החקירה התגברה בעת שדודי סטוויצקי הגיע ל"נר תמיד" לשמש כחזן, לפתע נודע לו שהם למדו יחד בישיבה אחת והיו שונאים זה לזה, כשראה איך חתנו לוקח את דודי כ"פרויקט" בצורה אובססיבית ביותר, החל להפנים שיש לשלומי משהו חולני ביותר וצריכים לדעת מה טיבה של תופעה זו.

במשך הבירורים התגלה לו שעוד בהיותו נער צעיר מאד אבחנו הפסיכיאטרי כי הוא לוקה בדבר שהוא על "רצף האוטיזם" והצמידו לכך שם "תופעת אספרגר" מאותו זמן ישב עם מבינים גדולים שיתנו לו הסבר מה פשר מחלה זו ועד כמה ניתן לרפואתה, או אז נודע לו שזו מחלה אנושה ביותר.

"האם כבר אז החלטתם לבקש גט?" שואל ר' יוסף את לוקה.

מספורי המגיד

"לא, חשבנו שאולי לא כדאי להרוס בית, צריך להעמיד אותו קצר, כדי שלא יעשה שטויות, מאותו רגע נכנסתי לתמונה לעומק, מצד אחד מימנתי כמעט את כל הוצאות הבית כדי שלקריינדי יקל עם אחזקת הבית, מאידך קיבלתי גם איזה סוג שוט כלפי שלומי, הוא החל לקלוט שאם הוא לא רוצה לחיות בחיי עוני משווע עליו להיות צמוד לאיזו מערכת כללים, אם יעמוד בהם תהיה לו תמיכה מלאה וחיי רווחה, אך אם יפר את הכללים חיי יהיו קשים מנשוא.

תקופה ארוכה זה עבד טוב, שלומי נזהר לא לשבור את הכלים, אמנם לא עזר בבית אבל גם לא עשה שטויות שהכעיסו את קריינדי, הגענו לאיזה "סטטוס קוו" שומרים על מערכת מסוימת של כללים, איש לא עובר את זה לרעה.

שלומי נזהר, כי היה פיקח וידע שעם לוקה השווער לא מתחילים, הוא הכיר אותי כאדם תקיף מאד שמסוגל למרר לו את החיים כשצריך, מאידך היה צריך לכל גרוש ממני, כדי לחיות כמו מענטש, כך זה נשמר עד לתקופה האחרונה.

בזמן האחרון החל שלומי לעשות מעשים שאין לי עדיין ביאור מלא עליהם, נראה שהוא התגייס לאיזו עבודה מסתורית ביותר שמביאה אותו להיעלם לימים שלמים בלי לתת לה הסברים, הוא הפסיק להגיע לבית הכנסת, לא לנר תמיד, שם קבע מקום לתפילה עד לאחרונה ולא לבית הכנסת השכונתי בית אברהם, כשמגיע לבית הוא ממהר להסתגר בחדר, הוא לא סועד שום ארוחה עם המשפחה, כולל שבתות וימים טובים.

בתי הפכה להיות שפחה נרצעת שמכינה לו הכל והוא מקבל את הכל על מגש של כסף, מעולם לא אמר תודה, הכל מובן מאליו, הילדים לא מקבלים ממנו שום יחס, יש לו ילד שמתקרב לגיל חינוך ומבקש ללמוד איתו ולהשמיע לו מה הוא לומד בחיידר, אבל זה מעניין אותו כשלג דאשתקד.

כבר אז נשברה בתי והחליטה שעליה לקבל ממנו גט, אבל ניסיתי לרסן אותה, כדי שלא להיפך למשפחה "חד הורית" סטיגמה קשה בציבור שלנו, הילדים יתווגו בתג של קלון וזה נורא ואיום, חשבתי שלשמור על הבית אפילו בתנאים כל כך קשים זה צורך השעה, אולי ביום מן הימים יתעשת הבחור ויחזור לאיתנו'.

ר' יוסף שומע את כל הסיפור ולא קוטע את לוקה אפילו בהגיג אחד, הוא רושם את הכל ברמזים קלים, רק הוא יוכל לפענח את הכתוב, חוץ מבנו שאול אין לאיש גישה למסמכים שלו, עליו הוא סומך שלא ידליף דבר לאיש.

הוא נותן איתות בחטף ללוקה, כדי לשאול מה הביא לקש ששבר את גב הגמל.

לוקה סיפר לו מה שקרה בערב פורים, הוא סיפר לו על המכות הקשות שהחטיף לשימי כשביקש ממנו בקשה מתבקשת ביותר, להיות עמו בקריאת המגילה בבית הכנסת שבשכנות הבית, סימני המכות ניכרות עוד על הילד שנמצא כרגע במצב טראומטי אחוז פחדים איומים ואינו מוכן לצאת מהבית, הוא נצמד לאמו כאילו הוא תינוק בן שנה,

מספורי המגיד

קריינדי איבדה את כל היציבות שלה, היא חשה שאם לא תשתחרר מנוכחותו של שלומי תיטרף עליה דעתה לחלוטין, לפיכך הגיע אליו לשאול מה עושים.

ר' יוסף שקע בהרהורים, לאחר עשר דקות קם ממקומו וביקש את סליחת לוקה, עליו להיכנס לחדרו הפרטי בו אין כניסה לאיש, אין גישה לטלפונים, גם שאול לא מפריע לו עד ליציאתו מהחדר, כך יכול הוא להתבודד עם מחשבותיו.

קרוב שעה שהה בחדרו ולאחר מיכן שב אל לוקה שישב כל העת שקוע בכסאו בלי לזוז כשהוא כוסס את ציפורניו מרוב לחץ.

"שקלתי את הנושא מכל כיוון, הסיפור אכן לא פשוט, לפי מה שאני מבין שלומי הוא לא פרטנר לעשות עמו שלום בית, אבל גם גט לא יתן, לחצים לא יעזרו וגט מעושה פסול, מלבד זאת ישנה בעיה הלכתית אם הוא כשיר בכלל לתת גט, כי תופעת אספרגר היא בחינה של שוטה, האבחון הקליני של הלוקה במחלה אומר שהלוקה איננו אחראי למעשיו, למרות היותו מחונן ביותר, הוא יכול להיות בעל איי קיו גבוה ביותר כשל איינשטיין למשל, אבל מטורף לחלוטין, אין לו שום אחיזה עם המציאות, הוא חי בתוך בועה משלו וכל העולם מעבר.

אם היה ברור שהוא שוטה מוחלט הייתם פטורים ממנו לחלוטין כי גם קידושיו לא היו תופסים, השאלה הקשה האם הוא נחשב שוטה מוחלט או חלקי, כלומר עיתים כך ועיתים אחרת, גם שטותו לא מוחלטת יש כאלו שטוענים שיש לו כן דעה מסוימת, יש בזה הרבה נידונים בין גדולי ישראל שישבו על המדוכה בקשר לאנשים כאלו.

לצורך הבהרת העניין צריכים לציין שיש בתופעה זו כל מיני רמות, ישנם אנשים שמסוגלים איכשהו לחיות בין אנשים, הם מצליחים לנהל חברות גדולות וממלאים משרות גבוהות ביותר בצבא ובממשל, הם בעלי המצאות שאיש אינו מסוגל להתחרות בהם, ישנו ממצא גדול ביותר בעל עושר מופלג שאין לנו כל אפשרות לאמוד זאת והוא מוגדר כאספרגר, אדם זה יודע לעבוד בצורה מסוימת עם אנשים ולהולך מהלכים שלמים. אבל ישנם כאלו שיהרסו וישמידו את הכל, אם משהו יעמוד להם כמכשול.

כפי שאני מבין מהסיפור שסיפרת לי על המלחמה הקשה שניהל שלומי עם דודי בישיבה וגם כעת להרחיק אותו מהחזנות, נראה שהוא אחד שיהיה מוכן להרוס ולנתץ את כל מה שיעמוד בדרכו בלי התחשב בתוצאות.

אם כך מסוכן להלחץ אותו לגט גם אם יתברר לנו שהוא כשר לתת גט, כי יש לו דעת מסוימת יותר משל חרש שנחשב בעל דעה קלושה ולכן יכול לתת גט, הוא יכול לעשות מעשים איומים ונוראים שאין לנו כל מושג עד היכן הם יגיעו.

אבל מאידך אי אפשר להשאיר את המצב על מקומו, אם שימי שלך היה קצת יותר גדול ומוכנים הייתם לחושפו בפני חקירת פוליס (משטרה) ניתן היה להוציא "צו הרחקה

מספורי המגיד

מהבית" בסמכות בית המשפט, אבל הנכד שלכם רך מדי כדי להיחשף לעניין, לכן עדיף לא לחשוף את הסיפור בפני הרשויות".

"אז מה עלינו לעשות?" שואל לוקה ביאוש.

"קשה לומר לכם מה לעשות, אבל לדעתי על בתך להפסיק להיות שפחה נרצעת שלו, היא לא מבשלת ולא מכבסת לו, את המקרר נועלים בעזרת מנגנון מיוחד, בתך עוברת לחדר אחר כדי שתהיה מוגנת ממנו, תצטרכו בינתיים להוציא את שימי שמבין עניינים תקופה מסוימת מהבית, כדאי שיהיה אצלכם או אצל אחד הדודים, יהיה עליכם לעבוד עם יועץ ומטפל רגשי שיטפל בו כדי שלא תהיינה השלכות קשות שיפגעו בעתידו.

"האם שלומי לא ישתולל ויעשה דברים נוראים אם הוא מסוכן כל כך?"

"שאלת שאלה לא פשוטה, זה יתכן, אבל כל עוד לא זורקים אותו מהבית, הוא לא חש את ההשפלה הנוראה, ברחוב איש לא ידע שהוא למעשה פרוד, ישנם אנשים שחיים במצב כזה שנים רבות וברחוב חושבים שהם זוג לכל דבר (אני אישית הכרתי אדם שחי במצב של פירוד 37 שנים שניהם חיו תחת קורת גג אחת איש לא חלם שהם פרודים רק אמי ע"ה ידעה את המצב מקרוב בשל קשר משפחתי הדוק, זה יכול היה להתמשך עד למיתה, אלא שבסוף הגיע הבעל למסקנה שעליו להתגרש וכך נשא זיו"ש).

כל עוד הרחוב לא יודע מכלום, שלומי לא חש שנלחמים בו, אך אם גם זה יגרום לו להגיב, לא תהיה לכם ברירה אלא להוציא אותו על פי צו בית משפט ואפילו לכלוא אותו בבית כלא לזמן מסוים, דרך אחרת אני לא רואה"

"אבל מה יהיה עם שימי, הוא ילד נבון ורגיש, אם הסיפור יאוך תקופה רצינית הוא עלול להיפגע מאד, האם יש לך על זה פתרון?" לוקה עדיין לא רגוע מהמצב.

"אין לי פתרונות של "הוקוס פוקוס" כל סיפור של שלום בית זה סיפור שהרבה דמעות נשפכות על זה. בינתיים עוד לא ראיתי עסק כזה שנסע על מי מנוחות, מה שאני מנסה לעשות זה לצמצם נזקים.

לדעתי שלומי המפונק ירגיש לפתע שאין לו כלום, אין יותר שפחה כנענית שעושה עבורו את הכל, למעשה הוא חוזר למצב של פעם, להיות לבד, מילא בתור בחור היה לו את ההורים שעשו עבורו את הכל או הישיבה, עד לרגע הנישואין לא נקף אצבע, לאחר מיכן שוב לא נקף אצבע, לפתע כל המטלות נופלות עליו, זה יכול לעזעזע אותו מאד.

אני מקווה שהוא אדם שחושב, הרי אתה בעצמך אמרת שפעם היה מסוגל לכתוב חבורות במהירות האור, אז ראש חזק מאד יש לו, אלא שהוא לא מוכן לחשוב דברים שאדם נורמלי מבין כי חיי נישואין זה לא "איינער בייגעל" או "פוטער מילאך" (מושגים אידישאים שלמדתי מאבי ז"ל שתיאר את הבחורים שחושבים שחיי הנישואין הם גן עדן עלי אדמות ולא מבינים שיש גם עול גדול של חובות)

מספורי המגיד

כל מי שמתחתן נכנס למסגרת מחייבת זו כיוונית, כמו כל הסכם שעושים שותפים וחברות, יש נשיאה בנטל, כל אחד יש לו את החלק שלו וכשכולם מבצעים את ההסכם בהרמוניה הם מצליחים לקיים את חיי הזוגיות או השותפות. אבל ברגע שיש הפרת ההסכם, השותפות שוב אינה צולחת, בדלית ברירה צריכים לפרק את השותפות, אין טעם בשותפות מדומה, היא רק מפריעה ומעיקה, החיים עד עתה חייכו אליו וזו הייתה טעות עצומה, כבר זמן רב התבקש שקריינדי תבהיר את היסודות האלמנטריים הללו לשלומי הצדיק.

"יש הסכם שיתופי עליו חתמת בחתונה ומסגרת הנישואין מושתתת עליה, בלי לקיים את המסגרת אין לך מה לחפש כאן".

ברגע שלא הבהירה לו את היסודות הפשוטים, היא שמטה את כל הקרקע של ההבנה הפשוטה, שלומי התרגל לחיות חיי פרזיטיות (טפילות) הוא נצמד לשיח וינק ממנו את כל חיותו וממנו מתקיים, הפרזיט לעולם לא יתרום משלו, אחרת הוא לא פרזיט, ושלומי הורגל בחיים קלים ביותר שלא דורשים ממנו כלום, לא היה דבר שיעמיד אותו במקומו. עתה הגיע הרגע, הוא ילמד את החיים בצורה הקשה והנכונה, נקווה שהוא יסיק את המסקנות הנבונות".

"שהן?" שואל לוקה במתח רב.

"אחת מהשתיים, או לחזור למוטב ולנסות לתקן את מה שרק ניתן, הוא יעבור מבחנים אמיתיים שיוכיחו לנו שהוא אכן שינה כיוון, או אז נדון מחדש, האם יש טעם לקיים חיי נישואין אומללים אלו.

הדרך השניה שהוא יקרוס, הוא יבין שאין טעם לחיות בבית כזה, הוא יאלץ לחפש עזרה מבחוץ איך לחיות, אולי משפחתו מארץ ישראל תתגייס לעזור לו ולשחרר אותכם מתלותו.

ברם אני מודה שאין לי רוח נביאות, עליכם להתכונן למערכה די תלולה ולעמוד עם היד על הדופק, לבחון את המציאות.

תעמדו איתי בקשר בכל פרט ובעזה"י נחשוב מה יהיה ההמשך, עלינו להתפלל לפני א-ל דעות חונן הדעת שיחונן אותנו בדעה הנכונה. ותפילה תמיד מתבקשת בלעדיה אין שום סיכוי לאף דבר". חתם את הרצאתו ללוקה.

עתה כל העול מוטל על לוקה לשנס מותניים כדי לחלץ את העגלה מהביצה הטובענית.

~~~~~